

Základní škola a Mateřská škola Lesnice,
příspěvková organizace

„Barevný domeček poznání“

Školní vzdělávací program školní družiny

Školní vzdělávací program ŠD je vytvořen jako součást ŠVP ZŠ a MŠ Lesnice, příspěvková organizace.

Č.j. ŠD 04/08/22

Náš hlavní cíl:

SPOKOJENÉ DÍTĚ S ROZZÁŘENÝMA OČIMA A ÚSMĚVEM NA TVÁŘI

O B S A H školního vzdělávacího programu ŠD

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika zařízení
3. Konkrétní cíle vzdělávání
4. Délka a časový plán vzdělávání
5. Formy vzdělávání
6. Obsah vzdělávání, klíčové kompetence ve ŠD
7. Režim dne, roční tematický plán, měsíční plán činnosti ŠD
8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, formy vzdělávání
9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání
10. Popis materiálních podmínek
11. Popis personálních podmínek
12. Popis ekonomických podmínek
13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

ZVEŘEJNĚNÍ: V prostorách šatny ZŠ, web školy

1. Identifikační údaje

1) Identifikační údaj

1.1 Název vzdělávacího programu:

„Barevný domeček poznání“

1.2 Předkladatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Lesnice,
příspěvková organizace

Adresa školy: Lesnice 159, 789 01 Zábřeh

Statutární orgán: Mgr. Bc. Marie Effenberger Rychlá, ředitelka školy

Autor a realizátor: Magda Pobucká, vychovatelka

IČO: 70986045

Kontakty: telefon 583 416 019

e-mail: skola@zslesnice.cz

web: www.zslesnice.cz

1.3 Zřizovatel

Název: Obec Lesnice

Adresa: Lesnice 46, 789 01 Zábřeh

Číslo jednací: ŠD 04/08/22

Platnost dokumentu od:

1. 9. 2022

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina se nachází v přízemí základní školy vesnického typu, v současné době s pěti ročníky ve dvou třídách (žáci 4. a 5. ročníku jsou spojení) a (žáci 1., 2., a 3. ročníku).

Bezbariérová škola s kapacitou ŠD 50 žáků slouží k výuce na 1. stupni ZŠ.

Budova / postavena r. 1969 /se nachází ve středu obce v blízkosti autobusové zastávky, v sousedství OÚ a kostel sv. Jakuba.

Škola vlastní menší tělocvičnu, ale k stálé dispozici je nedaleká sokolovna, zahrada ZŠ, sportovní víceúčelové hřiště, kde se nachází i travnatá plocha s prvky sportovně rekreačního využití přímo

na hřišti, přírodní učebna, zahradní posezení, přírodní zahradu, a především krásnou okolní přírodu.

Využíváme i počítačovou učebnu na chodbě školy.

Školní družina je každoročně naplněna maximálně do počtu 30 žáků. Letos se nás bude v družině setkávat 21 žáků.

Místnost ŠD je moderně a vkusně vybavena pro potřeby a zájmy žáků. Část plochy pokrývají koberce.

Stoly a židle, (které slouží k výtvarným a pracovním činnostem). Estetickou stránku naší družiny neustále rozšiřujeme a dbáme o to, aby se nám společně v pěkném prostředí se spoustou výrobků, obrázků a nápadů nás všech dobře pobývalo.

Pomůcky, hry i hračky využíváme i s žáky, kteří družinu navštíví jen na krátký čas, např. při čekání na další hodinu. Díky zřizovateli si můžeme dovolit obohacovat vybavení ŠD téměř každoročně. Zájmové vzdělávání vyučovací proces ve třídách nenarušuje.

ŠD je vybavena i mimo jiné pro svůj provoz stolními hrami, hračkami, časopisy, potřebami pro pracovní, výtvarné, rekreační, sportovní, didaktické i jiné zájmové činnosti. Žákům se zabezpečuje odpočinek, rekreace, zajímavé a smysluplné využití jejich volného času. ŠD využívá i jiné školní prostory (třídy, hrací prvky před školou). Dále pak víceúčelové hřiště v obci, prostory místní sokolovny, okolní přírodu.

3. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Naše soužití ve ŠD je celoročně motivováno:

„Barevný domeček poznání“

K stanoveným obecným cílům vzdělávání vymezeným § 2 školského zákona jsme si stanovili cíle zájmového vzdělávání, které pomohou utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence.

Snažíme se o smysluplnost, akceptovatelnost, uskutečnitelnost a časovou dosažitelnost stanovených cílů s ohledem na

- věkové a individuální zvláštnosti účastníků zájmového vzdělávání
- personální a materiální podmínky zařízení
- zájmy a očekávání žáků, jejich rodičů a veřejnosti
- ekonomické podmínky

Náš hlavní cíl:

SPOKOJENÉ DÍTĚ S ROZZÁŘENÝMA OČIMA A ÚSMĚVEM NA TVÁŘI.

Další cíle:

- *Poskytovat zájmové vzdělání žákům.
- *Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole a vzdělávání.
- *Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho všeobecný rozhled.
- *Umožnit žákům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.
- *Tvůrčím způsobem zdokonalovat VVČ, využívat různých materiálů pro práci ŠD.
- *Prohlubovat spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky.
- *Citlivě vnímat význam rodiny – spolupracovat s rodiči.
- *Využívat výtvarných prací a výrobků k estetické výzdobě.
- *Rozvíjet a zdokonalovat pracovní návyky žáků.
- *Do činnosti zařazovat přípravu na vyučování, práce s počítačovými programy, didaktické hry a soutěže.
- *Rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- *Výrazně motivovat nabízené ZČ a rozvíjet praktické dovednosti v ZČ.
- *Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvorbě.
- *Učit žáky hodnotit výsledky své činnosti, uvědomění si sebe samých.
- *Dodržovat pedagogicko-hygienický režim práce a odpočinku.
- *Dbát o tělesnou zdatnost žáků s cílem utužování.
- *Vést žáky k aktivnímu vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě.
- *Provozovat každodenní pobyt venku za příznivého počasí, hry, vycházky.
- *Činnostmi v přírodě vést k ochraně přírody.
- *Zvládnout základní pravidla dopravní výchovy.
- *Věnovat zvýšenou pozornost morálním vlastnostem, utužovat pěkné vztahy, zdravení dospělých, ohleduplnost ke starším a tělesně postiženým lidem.
- *Vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám.
- *Vychovávat žáky ke správnému stolování.
- *Usilovat o pořádek v šatně, sociálních zařízeních a školní družině.
- *Zajistit individuální zájmovou činnost.
- *Věnovat péči integrovaným žákům.

Psycho – sociální podmínky

- * pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému, spolupráce se zákonnými zástupci a různými organizacemi
- * respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků výchovně vzdělávacího procesu
- * věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu žáků, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- * ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží těmto jevům zabránit
- * spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl žáků na případném řízení a následném hodnocení
- * včasná informovanost – vychovatelka včas informuje žáky a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

CÍLE ODPOČINKOVÝCH ČINNOSTÍ

- uvědomit si odhadnout: “ Kdy, proč, jak odpočívat? ”
- nebát se aktivního i pasivního odpočinku
- zvolit si a organizovat svůj odpočinek
- umět popsat své potřeby, vyslovit je, obhájit
- zapojit se do skupiny se stejnými potřebami odpočinku
- tolerovat odpočinek ostatních, pozorovat, vnímat

CÍLE REKREAČNÍCH ČINNOSTÍ

- navrhnout nové aktivity, diskutovat o nich
- aktivně se podílet, soutěžit, nebát se prohry
- umět povzbudit, pomoci slabším, méně šikovným
- umět doporučit lepší činnost, vymyslet ji, řídit ji
- umět hodnotit i kritizovat sebe a ostatní, být spravedlivý, nepodvádět, nebýt manipulován

CÍLE ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ

Výtvarné činnosti:

- pracovat s láskou a nadšením, nebát se neúspěchu (správná motivace)
- rozpoznávat a pojmenovávat prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)
- porovnávat a hodnotit (krásu, nadání)
- zapojovat se a spolupracovat (skupinová práce)
- samostatně tvořit, vyrábět
- zdokonalovat se v práci s výtvarným materiálem, nebát se zkusit nové a těžší
- prezentovat se, hodnotit, kritizovat
- využívat zkušeností, vnímání okolí
- schopnost diskutovat o díle

Pracovní činnosti:

- bezpečně pracovat – používat materiály a pomůcky
- umět si osvojit prakticky práci podle návodu
- poznávat různé materiály (kov, papír, dřevo, přírodniny aj.)
- spolupracovat ve dvojici či skupině, umět diskutovat o jiném způsobu, být ohleduplný trpělivý, pilný
- postarat se o pořádek na svém pracovním místě, správný úklid pomůcek, samostatnost
- rozhodovat o své práci a jeho výsledku
- být co nejlepším, nejpracovitějším, nejpřesnějším, kvalitním
- hospodařit s materiálem
- uvědomit si rizika při práci, minimalizovat je

Hudební činnosti:

- zpívat, tančit, užívat jednoduchých Orffových nástrojů se zájmem a radostí
- správně dýchat, intonovat, melodizovat
- být rytmický, umět improvizovat
- nebát se vystoupit před ostatními
- prohlubovat své dovednosti
- umět reagovat pohybem na danou hudbu
- sledovat populární hudbu v médiích, ale i vážnou – tradice, taneční soutěže, (vhodné pro inspiraci vlastního zdokonalování)
- vybírat písně, poslechové skladby, tanečky a tance dle sebe, debatovat, kritizovat neoblíbenou činnost

Sportovní činnosti:

- uvědomit si důležitý význam pohybových aktivit pro tělesnou i duševní hygienu
- uplatňovat hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách (míčové hry, atletické disciplíny, gymnastika, soutěživé hry)
- mít radost z pohybu, z úspěchu překonání překážek, zbavit se strachu
- chtít být lepší, rychlejší, silnější, vytrvalejší
- znalost pravidel, domluvených gest
- správně držet tělo, pracovat dobře s dechem při pohybu, zvládat emoce
- hrát a soutěžit poctivě – fair play
- povzbuzovat, fandit, pomoci překonat neúspěch či nechut' ostatním
- spolupracovat v družstvu, umět řídit soutěž či hru, být tolerantní, ohleduplný
- reprezentovat i mimo ŠD a ZŠ
- vytvářet stále lepší výsledky, rekordy

Rodinná výchova:

- uvědomit si své postavení v rodině, škole, zájmových zařízeních, životě
- snažit se o zlepšení svého postavení
- být slušný, odpovědný, ohleduplný, trpělivý, uctivý, pravdomluvný, ochotný
- úcta k rodině, škole, starým lidem, nemocným, přátelům i nepřátelům
- uvědomit si: “ I já budu jednou dospělý.”
“ Jaký chci být? ”
- vnímat problémy v okolí, umět je řešit
- nechat si poradit zkušenými, vést diskusi, souhlasit či nesouhlasit
- vážit si svých věcí, chránit svůj majetek i majetek druhých

Příprava na vyučování:

- umět si naplánovat časový rozvrh (plán) a dodržovat jej
- vytvořit si správné návyky pro plnění úkolů se zájmem
- řídit a účelně plánovat povinnosti a zájmy
- nebát se požádat o radu
- drogy – prevence, návykové látky
- počítače – uvědomit si možnost, závislosti“
- sestavit si režim k práci na PC
- být odpovědný, plnit povinnosti, znát svá práva, být trpělivý, spolehlivý

Ekologická výchova:

- uvědomit si význam ochrany životního prostředí
- ochraňovat nejen své teritorium, ale i blízké okolí, třídění odpadu
- aktivně se účastnit ekologických akcí
- sledovat tisk, encyklopedickou literaturu, ekologické pořady na VHS, DVD, v médiích
- umět diskutovat o událostech, které zaslechl, viděl, prožil, umět správně posoudit
- vědět, jak se bude podílet na ochraně životního prostředí, dokázat o tom vyprávět a diskutovat

Zdravotní výchova:

- osvojit si základní pravidla první pomoci
- umět si poradit v nebezpečných, náhlých situacích

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců – doba trvání školního roku. V době zimních nebo jarních prázdnin se po projednání se zřizovatelem činnost ŠD přerušuje. Při zvýšeném zájmu ze strany rodičů je ŠD v době krátkých prázdnin či ředitelského volna schopna provoz zabezpečit.

V letošním roce je ranní provoz ŠD od 7:00 do 7:50 hodin.

Hlavní provoz začíná v úterý, středu po skončení 2. vyučovací hodiny v 9:40 a končí v 16:30 hodin. V pondělí, čtvrtek a v pátek zahajujeme provoz v 11:40 hod. V pondělí je kroužek sportovních her (14:45 – 15:30 hod.), který je součástí provozu ŠD. Vedoucí je Magda Pobucká. Kroužek pracuje od října do června. Ve škole během týdne (úterý, čtvrtek) probíhají kroužky v rámci DDM Mohelnice, a to kroužek keramiky a dramatický kroužek. Tyto kroužky vedou pedagogové ze ZŠ.

ŠVP pro zájmové vzdělávání je každým rokem obměňován – aktualizace je připravena vždy na začátku školního roku. Doplnění či různá vylepšení plánu vzdělávání jsou k našemu ŠVP doplňována průběžně v návaznosti na probíhající činnosti a aktivity nejen ŠD, ale i celé naší ZŠ, stejně jako přílohy, které vzniknou a vyplynou ze skutečností, poznatků a možných měnících se podmínek. ŠVP zahrnuje provedení evaluace činností a dosažených výsledků.

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve ŠD se uskutečňuje především formou pravidelné denní docházky nebo pravidelné docházky (jen některé dny v týdnu).

PRAVIDELNÁ ČINNOST – je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání. Vychovatelka využívá metodický zásobník nápadů pro jednotlivé druhy činností, který neustále zdokonaluje a doplňuje. Každou činností se snaží o harmonický, rovnoměrný a vyvážený rozvoj každého jedince. Formou hry, formou motivací, bez nátlaku a manipulace se pokouší, usiluje o rozvoj klíčových kompetencí. Vychovatelka reaguje a volí aktivity dle zájmu a únavy žáků.

*Esteticko – výchovná / výtvarná, literárně – dramatická, hudební, tanečně pohybová činnost /

*Tělovýchovné, sportovní, dopravní aktivity

*Pracovně – technická činnost

*Environmentální, přírodovědné, ekologické činnosti

*Odpočinkové činnosti

*Rekreační činnosti

*Příprava na vyučování – didakticky cílené činnosti

PŘÍLEŽITOSTNÁ ČINNOST – výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická činnost organizovaná nepravidelně dle potřeb žáků a možností ŠD, akce pro přihlášené žáky do ŠD, společné akce s rodiči, mohou se účastnit i ostatní zájemci / akce, projekty /.

Není zahrnuta do standardní týdenní skladby činností, např. výlety, účast na besídkách, účast na akcích obce, školy, besedy, úzká spolupráce se ZŠ (Mikulášská besídka, Vánoční besídka DEN MATEK, karnevaly, Drakiáda, Masopust, dny jablíčkové vůně.....).

SPONTÁNNÍ ČINNOST - spontánní aktivity zahrnuté v denním režimu ŠD, např. volné hry odpočinkového charakteru, konstruktivní hry, malování, stolní hry, rekreační činnosti při pobytu venku...

ODPOČINKOVÉ A REKREAČNÍ ČINNOSTI

- vyprávění, diskuse (zážitky, vědomosti, emoce, rady, zkušenosti)
- četba časopisů, knihy, poslech četby, poslech nahrávek MC, CD, encyklopedie
- poslech relaxační hudby, prvky jógy (fantazie, motivace pro zájmovou činnost)
- volné hry na koberci (pexesa, stavebnice, puzzle, hračky)
- klidné organizované hry na koberci
- spontánní výběr aktivity (malování, lepení, skládání, modelování)
- hry pohybové, tělovýchovné chvílky (i v průběhu činností, do řízení se mohou vhodně zapojit žáci)
- soutěživou formou / družstva / rozvoj základních pohybových dovedností
- využití pomůcek z tělocvičny, tříd, školní knihovny
- pohyb před školou (zahrada)
- vycházky se zaměřením na plnění jednoduchých úkolů (vnímání okolí, pozorování dění, reakce na pozitivní i negativní jevy)

Přechody z jedné činnosti na druhou jsou nenásilné, bez příkazů a přesného časového omezení. Na blížící se ukončení činnosti vychovatelka upozorňuje postupným připomínáním.

ZÁJMOVÉ ČINNOSTI

Výtvarné činnosti:

- hravé zacházení s výtvarným materiálem, s jeho možnostmi využití, poznávání různých technik
- rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie
- kladný vztah k výtvarnému umění
- malba – malování temperami, akvarelovými barvami
- kresba – tužkou, pastelem, pastelkou, uhlem, fixou, tuší

Metody práce:

- vysvětlování, předvádění a pozorování, práce s obrazem, instruktáž, napodobování
- dostatečná a zajímavá motivace
- řešit společně téma, experimentovat, hry s pomůckami
- používání zajímavých a netradičních výtvarných technik

Pracovní činnosti:

- využívání široké škály nejrozličnějšího dostupného materiálu pro ŠD, z okolí (papír, dřevo, kov, hliníkové folie, přírodniny – šišky, rostliny, tráva, kámen)
- skládání papíru, lepení, stříhání, tvorba výrobků – odměny – dárek, výstavka
- základy stolování
- péče o přírodní zahradu okolo školy (ekologická výchova)
- práce se špejlemi, dřívky, korálky, drátky, vatou, skořápkami, sáčky, kameny, pískem, hlínou

Tělovýchovné, sportovní a dopravní činnosti:

(využívání pomůcek z tělocvičny)

- hravou formou rozvíjet u žáků jejich fyzické dovednosti, povzbuzovat, hrát fair play
- činnosti v budově školy, prostorách ŠD, na hřišti, v přírodě, před budovou školy, víceúčelové hřiště v Lesnici
- soutěže, míčové hry, taneční činnosti
- sportovní hry (vybíjená, kopaná, ...)
- gymnastické hry, cviky
- cvičení se sportovním náčiním (švihadlo, míče, ...)
- relaxační cvičení
- psychosomatické dovednosti (práce s dechem, držení těla)
- tvoření nových rekordů v různých tradičních a netradičních disciplínách
- zdravotní cvičení (jóga)
- bezpečná pravidla pro chodce a cyklisty, hry s dopravní tematikou

Hudební a tanečně pohybové činnosti:

- hudební didaktické hry, taneční a rytmičké hry, souhra pohybu a těla
- zpěv – individuální, sborový, karaoke
- hudební hádanky
- lidové písně, umělé s doprovodem i bez doprovodu (kytara, klavír, Orffovy nástroje)
- vážná hudba – tradice, odkaz minulosti, role posluchače
- hudební vystoupení, koncerty, účast

Literárně – dramatické činnosti:

- využití obleků, převleků k nácviu divadla (vlastní tvorba dětí)
- využití maňásků
- prezentace

Zdravotní činnosti:

- základy první pomoci (hry, ukázky)
- péče o tělo, zdraví (malování, hygiena)
- důležitá telefonní čísla pro pomoc v nouzi

Environmentální, přírodovědné činnosti:

- projekty a tematické dny
- práce s odbornou literaturou (encyklopedie), vyhledávání informací na internetu
- povídky v komunitním kruhu, hry, vycházky

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ

- didaktické hry, vycházející z probíraného učiva, které již mají žáci osvojené
- didaktické hry formou vědomostních soutěží (Město, jméno, věc, rostlina, zvíře, Tečka, čárka, vykřičník, Co sis zapamatoval?, Kdo – nebo co zde chybí? ,...)
- využívání metodického zásobníku her vychovatelky ŠD
- dodržování pravidel u didaktických her, řízení PNV a zhodnocení
 - osvětová - poradenská a informační činnost
 - malujeme – co se smí a co ne (pravidla slušného chování)
 - prevence sociálně – patologických jevů drogy, toxikomanie, ŠIKANÁ!
 - besedy, vyprávění, diskuse, řešení, prevence
 - individuální – práce s nadanými jedinci (dobrá organizace činností),
 - vyprávění, plnění úkolů, konzultace
 - práce s jedinci, kteří se připravují na soutěže či různá vystoupení
 - dozor v jídelně (učit správnému stolování, jeho zásadám)
 - spontánní - každodenní práce ŠD v odpočinkových činnostech
 - klidové hry, kamarádská komunikace, volné čtení, odpočinek, poslech

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah zájmového vzdělávání ve ŠD vychází z obsahu základního vzdělávání ZŠ. Součástí obsahu zájmového vzdělávání je týdenní skladba zaměstnání, kterou vychovatelka ŠD tvoří společně s žáky. Radí se, debatují, spolupracují na zajímavém a pestrém zaměstnání, činnostech. Vychovatelka vychází z možností a podmínek zařízení, věku, potřeb a zájmů žáků, z personálních a ekonomických podmínek zařízení.

Obsah plánu práce vychází z možností využití vnitřního i vnějšího prostředí zařízení budovy školy, zahrady s herními prvky, přírodní učebny, víceúčelové hřiště, rozmanitosti přírody v okolí. Tematické okruhy jsou zpracovány měsíčně. **Školní družina** je základním článkem zařízení pro výchovu mimo vyučování, není pokračováním školního vyučování, ale ani ho nikterak nenahrazuje.

Hlavním posláním ŠD je zabezpečení odpočinku a rekreace po skončení vyučování nebo v době prázdninového období pestrými, různorodými, zajímavými a hravými formami práce. Svou každodenní činností usiluje o plnohodnotnou a všestranně zaměřenou zábavu, vytiženost žáků a o efektivní trávení jejich volného času. Usiluje o samostatnost myšlení, tvořivost, fantazii, zájem o nové činnosti a dění kolem sebe. Učí rozpoznávat problémy, řešit je, přijímat změny a vyrovnávat se s nimi. Rozvíjí kladné mezilidské vztahy, upevňuje je.

V naší školní družině se snaží rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost. Klade důraz na to, aby veškeré činnosti byly pro žáky přínosné. Předává a zprostředkovává jim základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů. Usiluje o objektivní hodnocení každého člena. Náš program je zaměřen na vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům. ŠD nabízí zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku, relaxace, výchovou, hrou, učením, individuální a skupinovou prací. Rozvíjí pozornost, postřeh, paměť, smysly, obratnost, orientaci v prostoru, rozšiřování vědomostí.

Ve ŠD zařadí práci s kartami ctností – výchovy ke ctnostem, jakožto ucelené metodiky pro žáky 4–10 let., ve kterém půjde o rozvoj vnitřních kvalit osobnosti dětí. Formou her a zážitkových aktivit se žáci naučí upevňovat své pozitivní vnitřní postoje k sebe rozvoji a získají vnitřní motivaci ke změně.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ ZŠ, ŠD

Osobnostní a sociální výchova, etická výchova

- mezilidské vztahy – sociální hry ve skupině, aktivity zaměřené na spolupráci skupiny
- fungování pravidel skupiny
- kreativita, psychohygiena
- pomocí zážitkové a reflexní pedagogiky tvarovat osobnost dítěte

Výchova demokratického občana

- principy demokracie (práva, povinnosti)
- aktivní zapojení do akcí školy, otevírání přírodní zahrady, vánoční besídka, společné akce s rodiči, výzdoba školy, ŠD
- prezentace školy na soutěžích, na společenských akcích

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- poznávání i jiných kultur

Multikulturní výchova

- kulturní diferenciaci

Environmentální výchova

- vztah člověka k přírodě a prostředí
- ekologická výchova (ochrana zdraví, životního prostředí)
- životní styl školy, energetické úspory, kultura obce, její ochrana
- akce DEN ZEMĚ (lidské aktivity a problémy životního prostředí)
- akce „Uklidme Česko“ (lidské aktivity a problémy, problémy a ochrana životního prostředí)

Dlouhodobé projekty a pravidelné akce školy

Recyklohraní	Maškarní karneval ve ŠD
„Uklidme Česko“	Masopust
Sběr baterií a elektrů a mobilů	Den Země
Dýňobraní	Účasti v soutěžích recitačních, pěveckých,
Mikuláš ve škole	výtvarných a matematických
Vánoční besídka	Svátek matek
Noc s Andersenem	Setkání s duchodci – vystoupení dětí
Zahradní slavnost	

(Akce se budou konat s ohledem na aktuální situaci v republice a hygienická nařízení MZČR).

Náš cíl: Vzbudit zájem rodičů a veřejnosti o dění v ZŠ a ŠD.

Mediální výchova

- práce v týmu (tvorba skupinových prací – jako výstupy při tematických dnech a projektech různého zaměření)

Klíčové kompetence vzdělávání ve ŠD

Úkolem naší práce je položit základy ke **klíčovým kompetencím** neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, dát základy kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním.

1. Kompetence k učení – žáci:

- porozumí věcem, jevům a dějům, aby se radovali z toho, co sami dokázali a zvládli
- dokončí započaté činnosti
- hodnotí své osobní pokroky a oceňují výkony druhých
- dávají do souvislostí poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, uplatňují je v dalším učení a praktických činnostech
- rozvíjejí vzdělávání přirozenou cestou prožitků a praktických zkušeností

2. Kompetence k řešení problémů – žáci:

- všímají si dění i problémů v bezprostředním okolí
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější za pomoci dospělé osoby
- chápou, že vyhýbat se řešení problémů nevede k žádnému cíli, že svou aktivitou mohou situaci ovlivnit
- nenechají se odradit nezdarem a hledají další řešení
- svá rozhodnutí umí obhájit a uvědomují si za ně zodpovědnost

3. Kompetence komunikativní – žáci:

- jsou schopni souvisle se vyjadřovat mluveným slovem
- nebojí se vyjádřit své názory, vést dialog
- umí naslouchat a respektovat názory jiných
- jsou schopni a ochotni pomoci
- využívají informativních a komunikačních prostředků ze svého okolí / knihy, encyklopedie, média, počítač, telefon /
- kultivovaně se vyjadřují
- jsou schopni argumentace a obhajování svých názorů
- mají snahu prezentovat sebe sama a svoji práci slovním projevem

4. Kompetence občanské – žáci:

- rozpoznávají a využívají vlastní silné stránky a poznávají své slabiny
- organizují a plánují svou činnost
- jsou si vědomi odpovědnosti za svá rozhodnutí
- jsou schopni odhadnout rizika svých nápadů
- mají smysl pro povinnost ve hře, činnostech i učení
- spoluvytvářejí a dodržují společně dohodnutá pravidla
- znají práva a povinnosti svá i druhých
- vnímají různorodost kulturních komunit a mají pro ně porozumění
- pomohou v tísní – přiměřeně okolnostem
- odolají nátlaku druhých v situacích, s nimiž nesouhlasí
- odolají psychickému nátlaku
- uvědomují si hodnotu svého i cizího majetku

5. Kompetence sociální a personální – žáci:

- spolupracují v kolektivu
- vyjadřují své názory
- umí jednat s dospělými i vrstevníky
- jsou ohleduplní k okolí a ochotni pomoci druhým
- přijímají názory druhých, respektují je a spolupracují při řešení problémů
- znají možnosti, jak vědomě zvládat své emoce

- mají upevněné hygienické návyky
- snaží se o pozitivní myšlení
- objektivně hodnotí své jednání a přijímají důsledky svého chování
- snaží se vypořádat se stresem při řešení různých životních situacích, dovedou bránit projevům násilí jiného dítěte
- navazují a rozvíjejí vztahy k druhým lidem
- uvědomují si, že nespravedlnost, lhostejnost, ubližování a násilí se nevyplácí a vzniklé konflikty lze účinněji řešit dohodou

6. Kompetence činnostní a pracovní – žáci:

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit svou činnost
- odpovědně přistupují k úkolům a povinnostem
- váží si práce své i ostatních
- reagují na potřeby a pomoc druhých
- pracují podle instrukcí a návodů
- bezpečně používají pracovní pomůcky a vybavení
- svým pracovním přístupem chrání zdraví své i druhých
- nabídnou své dovednosti a výsledky své práce jiným
- jsou ohleduplní k přírodě a lidem kolem sebe
- umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě
- umí zhodnotit práci svou i druhých
- umí dokončit a vyhodnotit úspěšnost své práce

7. Kompetence k trávení volného času – žáci:

- učí se aktivně využívat volný čas
- získávají správné návyky pro udržení ZŽS
- vhodně plánují, organizují a řídí svůj volný čas
- rozvíjejí své zájmy a záliby
- umí říci NE na nevhodné aktivity
- učí se relaxovat
- snaží se o seberealizaci a sebereflexi
- získávají zdravé sebevědomí

8. Klíčové kompetence pro Evropu – žáci:

- jsou schopni vzít v úvahu zkušenosti
- vycházejí z tradic obce, vlasti, chápou souvislost minulosti a současnosti
- organizují si svůj vzdělávací proces
- řeší samostatně problémy, úkoly, poradí se
- získávají nové informace, vyjadřují svůj názor
- váží si vzdělání, umění, literatury, ostatních kultur
- umí se ovládat
- jsou houževnatí

7. REŽIM DNE

Ranní provoz: 7:00 – 7:50 hod.

hry a činnosti dle volby a přání v herně, stolní hry a stavebnice, hry odpočinkového charakteru na koberci, rozhovory dle přání a potřeb žáků (možnost uplatnění individuálního přístupu), PNV – didakticky cílené činnosti a hry

Dopolední a odpolední provoz:	pondělí	11:40 - 16:30 hod. (sportovní hry)
	úterý	9:40 - 16:30 hod. (kroužek keramiky)
	středa	9:40 - 16:30 hod.
	čtvrtek	11:40 - 16:30 hod. (dramatický k.)
	pátek	11:40 - 16:30 hod.

(úterý, středa)

9:40 – 10:00 přesun do školní jídelny (pravidla bezpečnosti), hygiena, dopolední svačina

10:00 – 10:45 individuální činnosti dle potřeb dětí, relaxace na koberci

10:45 – 11:40 individuální činnosti dle potřeb dětí, relaxace na koberci

(pondělí, čtvrtek, pátek)

11:40 – 12:10 přesun do školní jídelny (pravidla bezpečnosti), hygiena, oběd

12:10 – 12:05 přesun zpět do ŠD (bezpečnost, chování, pravidla)

12:05 – 13:00 odpočinkové činnosti (četba, poslech, hry odpoč. charakteru, relaxace)

13:00 – 14:00 zájmové činnosti, didakticky cílené činnosti – PNV (úklid třídy)

14:00 – 15:00 rekreační činnosti (vycházka, pobyt venku, hřiště, zahrada, hry)

15:00 – 16:30 rekreační a odpočinkové, zájmové činnosti venku či v ŠD, PNV, počítače, úklid, odchody ze ŠD

ROČNÍ PLÁN ČINNOSTÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

„ Barevný domeček poznání“

ZÁŘÍ: Jsme jedna rodina, školní družina

ŘÍJEN: Pan Podzim vypráví

LISTOPAD: Lidé kolem nás

PROSINEC: Nastal čas vánoční

LEDEN: Zima, zima je tu

ÚNOR: Z pohádky do pohádky

BŘEZEN: Když jaro zaťuká

DUBEN: Modrá planeta- naše planeta

KVĚTEN: Kdo si hraje, nezlobí

ČERVEN: Na celém světě jsou děti

Školní družina společně se školou zajišťuje komplexní působení na žáky. Umožňuje zajímavě a užitečně trávit volný čas v době po vyučování. Poskytuje žákům dostatek prostoru pro odpočinek po náročné práci ve školním vyučování. Učí žáky aktivně trávit volný čas, udržovat jak fyzické, tak duševní zdraví. Pomáhá žákům uplatnit nejen své zájmy, ale i potřeby. Obsah zájmového vzdělávání je rozdělen do vzdělávacích oblastí, převzatých z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

7.1. Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme: vztah ke své škole, vesnici, státu – vycházky, výlety. Orientace po vesnici, poznávání našeho okolí.

Péče o okolí školy, o náš domov.

Pravidla chování na komunikacích v obci, bezpečná cesta do školy.

Lidé kolem nás: příbuzenské vztahy a vztahy mezi dětmi, vztahy ve škole pravidla soužití chování lidí – pravidla slušného chování, základní lidská práva a práva dítěte – práva a povinnosti.

Osvojování zásad slušného chování – dodržování pravidel při stolování, tolerance, empatie, komunikace slovní a mimoslovní.

Lidé a čas: náš denní režim, jak se věci a lidé mění.

Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost.

Hodiny – časové údaje.

Vývoj lidského těla.

Regionální pověsti a báje tradice, zvyky.

Člověk a příroda: rozmanitost živé a neživé přírody, roční období, počasí, voda, ochrana přírody proměny přírody, činnost člověka v přírodě, chování v přírodě.

Ekologická výchova – třídění odpadů.

Vycházky a pobyt v přírodě, poznávání rostlin a živočichů, stopy zvěře.

Péče o pokojové rostliny.

Sběr o poznávání hub, práce s atlasem, přírodovědné soutěže.

Člověk a svět práce: využití tradičních a netradičních materiálů, základní dovednosti v oblasti pracovních postupů.

Člověk a jeho zdraví: poznáváme své tělo, pečujeme o své zdraví.

Potravinová pyramida, nácvik ošetření drobných poranění, první pomoc, bezpečnost na silnicích. Příprava zdravé svačiny, pečení zdravých pokrmů.

7.2. Průřezová témata

* Osobnostní výchova

* Výchova demokratického občana

* Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

* Multikulturní výchova

* Environmentální výchova

* Mediální výchova

7.3. Časový plán

Obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelka volí podle aktuálního složení žáků v oddělení. Toto uspořádání umožňuje tvořivě reagovat na změny i na různou skladbu žáků v oddělení. Činnosti budou v průběhu roku doplňovány o zvolené náměty.

Délka a časový plán je tvořen na jeden vzdělávací cyklus, tj. 5 let. Program je doplňován ročním plánem konkrétních činností, rozdělených po měsících, které vycházejí a podporují motivační zaměření školního roku. Roční plán činností tvoří přílohu tohoto dokumentu, vytváří jej vychovatelka a konzultuje ho s ředitelkou školy.

MĚSÍČNÍ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

Jsme jedna rodina, školní družina - září

- *uvítání prvňáčků ve školní družině
- *metody komunitního kruhu – rozhovory s žáky, sebezpoznávací hry
- * práce v komunitním kruhu – tvorba pravidel soužití
- *orientace ve škole, školní družině a jídelně, v okolí školy a ŠD
- *vycházky do okolí
- *„Uklidíme Česko“ – úklid odpadků ve vesnici, Sběrný dvůr
- *hry a soutěže, sportovní aktivity, zpívánky
- *maňáskové divadlo
- *výtvarné a pracovní činnosti
- * dny jablíčkové vůně
- *péče o přírodní zahradu

Pan Podzim vypráví – říjen

- *pozorování proměn v přírodě, vycházky do lesa
- *sběr přírodnin a lesních plodů
- *barvy podzimu – pokračování, odlet ptáků
- *výtvarné a pracovní činnosti
- *podzimní zpívánky, maňáskové divadlo
- * konec babího léta,
- * ořechy, brambory, lístečky – projekty
- * drakiáda
- * dýňobraní a Halloweenská diskotéka
- * čtení pohádek, příběhů, říkadel, hádanek s podzimní tematikou
- * péče o přírodní zahradu

Lidé kolem nás – listopad

- *hry a soutěže na zahradě
- *hraní her ve skupinách, v týmu
- *vycházky do okolí – sběr přírodnin
- *podzimní zpívánky, maňáskové divadlo
- *výtvarné a pracovní činnosti
- * Exkurze – Obecní úřad
- * povolání rodičů, s čím jim mohu pomoci?.....
- * komunitní kruh: „ Čím bych chtěl/a být a proč“?
- * pozorování lidí a jejich profesí
- * čtení příběhů o dětech, povoláních
- * zazimování přírodní zahrady

Nastal čas vánoční – prosinec

- *Advent
- *Mikulášování
- ***Mikulášská besídka**
- *vánoční zpívánky a povídky u vánočního stromčku (zvyky a tradice Vánoc)
- *výtvarné a pracovní činnosti Mikuláš – Vánoce
- *kolektivní práce – Advent
- *komunitní kruh – Vánoce dříve a dnes, Vánoce u nás doma
- *příprava programu na vánoční besídku
- *maňáskové divadlo, dramatizace pohádek
- *vánoční dílna
- *čtení příběhů o Vánocích

Zima, zima tu je – leden

- *zimní zpívánky
- *zimní hry a soutěže na sněhu, sáňkování, bobování
- *péče o zdraví, otužování dětí – pobyt venku, sněžné stavby
- *výtvarné a pracovní činnosti, maňáskové divadlo
- *komunitní kruh – rozhovory na téma rizikové chování
- *Cesta ke krmelci – tematický týden (živočichové v zimě, stopy ve sněhu) EV
- * lidské tělo, zdraví, nemoc a hygiena – tematické dny
- *vyprávění na téma – zdravý životní styl, zdravá strava – tematické dny
- *příprava zdravé svačinky – ovocný salát

Místo, kde žiji – únor

- *vyprávění v komunitním kruhu – o rodině, vztazích v rodině, rozdělení rolí v rodině
- *fotografie rodiny
- *dramatizace pohádek, maňáskové divadlo
- *výtvarné a pracovní činnosti – na téma: Já a moje rodina
- *zimní zpívánky, básničky o rodině
- *motivační vyprávění, příběhy a scénky na téma: jak se k sobě chováme (doma, ve škole...)
- *beseda o obci, vycházky po obci
- *kolektivní práce – Místo, kde žiji – Lesnice, očima dětí
- *maškarní karneval
- *sportovní činnosti v tělocvičně a školní zahradě

Svět kolem nás se probouzí – březen

- *ochrana přírody – vycházky, četba – jarní příroda
- *velikonoční zvyky a tradice (březen x duben)
- *výtvarné a pracovní činnosti – Vítání jara
- *jarní zpívánky s pohybem, maňáskové divadlo
- *velikonoční dílna
- * probouzení přírodní zahrady
- * komunitní kruh na téma – ochrana přírody
- * četba příběhů s jarní tematikou

Modrá planeta – naše planeta – duben

- *orientace dětí v okolí – vycházky
- *dopravní výchova – chodec, cyklista – pravidla+ dopravní značky, modelové situace
- *výtvarné a pracovní činnosti, maňáskové divadlo
- *„Uklidme Česko“ - tematický týden, třídění odpadu (Den Země - 22.4.)
- * rozhovory na téma – ochrana přírody, životní prostředí
- *četba knih o přírodě
- *čarodějnický rej – tematický týden
- *sportovní a pohybové aktivity v tělocvičně a školní zahradě
- *péče o přírodní zahradu

Kdo si hraje, nezlobí – květen

- *lesní putování – vycházky do lesa s plněním různých úkolů
- *výtvarné a pracovní činnosti, maňáskové divadlo
- *zpíváme jaru a maminkám – příprava vystoupení, nacvičování, výroba dárečků
- *Moje maminka – projektový týden
- *četba poezie a prózy o mamince, četba příběhů o dětech
- *motivační hry na řešení životních situací (nemám kamarády, nemám si s kým hrát, do družstva mě nechtějí)
- * když se stane úraz – hra na „zdravotníky“
- * malování na silnici – výtvarná soutěž
- *péče o přírodní zahradu

Na celém světě jsou děti - červen

- ***DEN DĚTÍ** – odpoledne plné zábavných her a soutěží
- *Olympiáda – běh, skok, hod, družinové rekordy ...
- *letní zpívanky – táborákové písně, maňáskové divadlo
- *výtvarné a pracovní činnosti
- *rozhovory v komunitním kruhu – dětská práva
- * za kamarády kolem světa – rozhovory, vypravování vlastních zážitků
- *třídění hraček, her, stavebnic, výkresů – pracovní činnosti
- *úklid školní zahrady
- *péče o přírodní zahradu
- *výlet školní družiny
- *loučení se školou – zábavné odpoledne, činnosti dle výběru dětí

Během celého školního roku pracuje vychovatelka s publikací „Zebra se za Tebe nerozhledne“, (dopravní výchova – příprava dětí na průkaz cyklisty“).

Očekávané výstupy:

- žák na základě vysvětlování, předvádění a pozorování dokáže smysluplně vyprávět, vyslovuje svůj názor, umí ho obhájit
- je odpovědný za své chování, má jasnou představu o následcích nevhodného chování
- umí se prosadit ve skupině, nebojí se komunikovat
- vytváří a umí se pochlubit svým výrobkem, nebojí a nestydí se požádat o radu a pomoc
- umí se pohybovat v terénu bezpečně a ohleduplně k přírodě

a ostatním lidem

- má radost z výhry, umí unést porážku či nezdár
- uznává svoji rodinu, váží si jí
- žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky
- využívá znalostí o lidském těle
- ochraňuje své zdraví životou správnou, oblékáním dle počasí a roční doby
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých, umí se podřídít
- chová se vhodně při stolování
- vyhledává informace o tradicích, zvycích, rozumí jim
- pomáhá zvířatům v zimním období
- provádí pozorování přírody
- pracuje a vytváří na základě svých schopností a možností
- udržuje pracovní prostor v čistotě
- radostně prezentuje svoji práci
- žák pozoruje a popíše viditelné změny v přírodě, umí je porovnávat
- žák ovládá základní zásady a pravidla silničního provozu, uplatňuje je
- zvládá krizové situace, odmítá nabídku neznámých věcí od neznámých lidí
- jsou mu jasná pravidla chování k opačnému pohlaví
- rozumí tradicím a zvykům, chápe jejich význam (lidová tvořivost)
- samostatně pracuje a vytváří, práci vždy dokončí
- rád se prezentuje, prosazuje své zdravé sebevědomí
- soutěží a hraje fair play, umí snést kritiku, ovládá emoce negativní i pozitivní

Vytýčené cíle pro rozvoj a výchovu žáků k smysluplnému a radostnému využití volného času:

- dbát na individuální potřeby a zájmy každého jedince, prohlubovat zájem o činnost
- uvědomit si podstatu základních pravidel společenského soužití a chování v kolektivu
- rozvíjet kladné city, přátelství, vzájemnou pomoc, důvěru, sebedůvěru, sebehodnocení
- umožnit rozvoj svobodného myšlení a rozhodování, vhodné komunikace
- naučit žáky vzájemné ohleduplnosti, respektu k dospělým, starším lidem
- rozvíjet zdravé sebevědomí ve své schopnosti
- umožnit vhodnou motivací rozvoj tvořivosti, pracovitosti, fantazie, dokončení práce
- podporovat a prohlubovat individuální schopnosti a dovednosti – intelektové, osobnostní, pohybové, pracovní, sebeobslužné (úklid pracovního místa, hraček, apod.)
- naučit zvládání herních situací, podporovat hru fair play, rozvíjet vyjadřovací schopnosti, zvládnout prosadit svůj názor, dokázat vyslechnout názor ostatních
- spolupracovat v kolektivu, dokázat se domluvit, poradit se, požádat o pomoc

METODY A FORMY PRÁCE:

- rozhovory s dětmi, vyprávění, umění empatie a naslouchání, vhodná motivace k činnostem
- vycházky se soutěžení, hrami, necháním volného prostoru žákům k vlastní aktivitě
- nápadité výtvarné a pracovní techniky, hudební a pohybové činnosti, hry s vedením
- dramatizace příběhů, pohádek, četba a výrobky z časopisů
- samostatné, skupinové práce, řízená diskuse, prezentace výsledků

8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zájmové vzdělávání nabízí významný prostor pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nadaný žák: K označení takového jedince je cesta snadná. Jeho zjevné nadání, talent, umění odhalí vychovatelka při činnostech zájmového vzdělávání, ve vyučovacím procesu totéž odhalí učitelka ve spolupráci s rodiči. Hlavní je zájem účastníka o další seberealizaci, zdokonalování se ve svém nadání, např.:

- formou individuální a skupinové integrace
- odbornou přípravou vychovatelky pro práci s nadaným jedincem, individuálním přístupem
- vhodnou motivací, formou hry
- v rámci možností personálních, materiálních, technických a organizačních

Odpočinková činnost:

- vlastní četba, poslech četby, přednes, vypravování, rozhovory, klidné hry na koberci, příprava divadélka

Formy vzdělávání: / např. /

Literárně – dramatické činnosti: Žák nadaný pro přednes, vyprávění, dramatizaci, se zájmem o četbu, vlastní tvorbu

- dát možnost připravit si referát, báseň, roli, zajímavost z encyklopedie
- mít dostatek uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností s důrazem na přirozenou intonaci
- hádanky, kvízy, jazykolamy, tajenky, problémové úlohy
- využití zájmových kroužků
- pro dramatickou činnost – využití maňásků k této činnosti určených
- účast na soutěžích, prezentace na akcích ŠD, ZŠ

Výtvarná a pracovní činnost: Žák nadaný v oboru malby, kresby, ve výrobě ze dřeva, papíru, keramiky, šití

- zabezpečení dostatečného a pestrého vybavení (materiály, pomůcky, potřeby), přírodniny – vlastní sběr
- zájmové kroužky na ZŠ, doporučení ZUŠ
- samostatná tvorba pozvánek, plakátů, dárkových předmětů, odborná literatura

Sportovní činnost: Žák nadaný v nejrůznějších sportovních disciplínách

- povzbuzování kolektivu, vedení, soutěže, hry – „Být kapitán ”
- účast na sportovních soutěžích
- připravené hry, formy práce, zadávání úkolů, měření času, domácí zadání viz. Metodický materiál vychovatelky ŠD

Hudební činnost: Žák nadaný na zpěv, tanec a hru na hudební nástroj

- využití hudebních her (deklamace říkadel, hry na ozvěnu, hra na tělo, tleskání, dupání, luskání,..)
- využívání jednoduchých nástrojů, tradičních i netradičních
- vlastní tvorba, prezentace, soutěže ve ŠD
- využití poslechových skladeb, populární, vážné hudby, rocku, diska, folku, country
- zájmový kroužek při ZŠ

Tito žáci jsou náročnějšími úkoly pověřováni vychovatelkou, kolektivem ŠD, skupinou, ve které momentálně plní nějakou funkci. Vychovatelka dbá na osobní výchovu talentovaného dítěte. Úměrně a s pedagogickým taktem vyzvedává nadání dítěte nebo je usměrňuje, zároveň vede k rovnocennému přístupu k méně nadaným jedincům, k toleranci, spolupráci, ochotě pomoci slabším, mladším, k vzájemné úctě...

Spolupráce ŠD, ZŠ, PPP, SPC a jejich vzájemná doporučení umožňují rozvíjet žáka i ve vyšším ročníku, kdy ŠD nenavštěvuje nebo už přechází na 2. stupeň ZŠ.

Žáci řečově, zrakově, sluchově a tělesně postižení

Takto postižení žáci budou vzdělávání formou individuální integrace, která se bude každoročně obměňovat, aby vyhovovala potřebám, zájmům, vývoji a věku jednotlivce. Spolupráce s učiteli je zde nezbytná.

Formy vzdělávání:

1. Přizpůsobení se školnímu prostředí

- podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta
- přizpůsobit komunikaci s takovýmto dítětem (povzbuzení, pochvaly, zapojení se v nápomoci utváření si nových vztahů s ostatními, vymýtit šikanu, nedůvěru v sebe sama, kladné sebehodnocení, sebeúcta, vzájemné pochopení, pomoc)

2. Komunikace s rodiči postiženého žáka, účast a spolupráce na akcích a činnostech ŠD.
Volba jednodušších zadání, nároků a úkolů při činnostech ŠD, úklidu, sebeobslužných činnostech. Nevynechat je při soutěžích (například volbou rozhodčího apod.).

Žáci s poruchami chování:

Žáci hyperaktivní a hypoaktivní, kteří nejsou schopni respektovat některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulzivní, často snadno unavitelní. Práce s takovými dětmi bude probíhat formou individuální integrace.

Formy vzdělávání:

1. Přizpůsobení se školnímu prostředí

- zaměstnávat žáky, aby nezlobili
- nechat je odpočívat podle jejich potřeb
- pedagogickým taktem a optimismem je usměrňovat, povzbuzovat
- trpělivě naslouchat a neodvracet se (vychovatelka, vrstevníci, rodiče)

2. Stanovit přesná a jasná pravidla chování

- být důsledný (vychovatelka) v dodržování daných pravidel, která jsou všem stále viditelná na nástěnce (kreslená nebo psaná forma)
- vytvořit systém pochval a nápravných opatření (slovně, písemně, odměnou, potleskem, sebehodnocením, sebekritikou)
- povzbudit i pokárat - „Jsi lepší, ale zkus být ještě lepší! ”, „Ty to určitě dokážeš! “, „Nevzdávej se, bojuj! ”, „Požádej o radu, o pomoc!“

Vychovatelka vede k samostatnému rozhodování, myšlení, klade důraz na sebehodnocení i sebekritiku, na výchovu k práci, spolupráci bez podléhání manipulacím, vydírání, nucení.

9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Činnosti školského zařízení pro zájmové vzdělávání jsou otevřené všem potencionálním zájemcům, kteří se chtějí dobrovolně účastnit provozu ŠD. Omezení je pouze věkem a návazností na školní docházku. Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky 1. stupně ZŠ. Žáci jsou do ŠD přihlašováni formou zápisního lístku, který obsahuje:

Jméno, příjmení, třída, věk, adresa bydliště.

Zdravotní stav (problémy, užívání léků).

Jméno, příjmení rodičů, tel. číslo.

Datum dne přihlášení, podpis zákonných zástupců.

Stanovení doby pobytu žáka „od – do” v zařízení.

Odchází-li dítě samo či v doprovodu dospělé osoby, sourozence.

V jinou dobu, než je uvedeno v zápisním lístku, je žák propuštěn pouze na základě omluvného listu, který je napsán zákonným zástupcem dítěte či osobou k tomu pověřenou. Žáka nelze fyzicky předat žádné jiné osobě (např. sousedce), pokud osoba není písemně uvedena v přihlašovacím lístku. O přijetí či nepřijetí zájemce rozhoduje ředitelka školy podle podmínek stanovených ŠVP a vnitřním řádem ŠD.

Oddělení je naplněno nejvýše do počtu třiceti účastníků. Ředitelka školy stanoví nejvyšší počet dětí s ohledem na druh vykonávané činnosti, zejména s ohledem na bezpečnost všech zúčastněných. Výše úplaty v ŠD pro jedno dítě, které je přijato k pravidelné docházce, činí 100, - Kč. O snížení úplaty rozhoduje ředitelka školy podle platných směrnic, např.

- nemoc dítěte či jiný důvod absence

- rodiny sociálně slabé (rodiče žádají o úlevy)

Zůstane-li žák ve ŠD i po skončení pracovní doby, vychovatelka zůstává s ním.

1. krok - telefonické spojení s rodiči

2. krok - předat dítě na OÚ

3. krok - předat dítě POLICII ČR

V žádném případě vychovatelka dítě neodváží k sobě domů ani nepřevádí na jiné místo.

Chování žáků ve ŠD

Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole, ale do ŠD se nedostavil, vychovatelka nezodpovídá. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku. Změnu odchodu žáka ze ŠD je zákonný zástupce povinen sdělit písemnou formou vychovatelce. Ve školní družině se žák řídí pokyny vychovatelky, vnitřním řádem ŠD, se kterým jsou žáci seznámeni na začátku školního roku a opakovaně na začátku 2. pololetí školního roku. Záznam o poučení je zapsán v PVVP.

Vyloučení žáka ze ŠD

O vyloučení žáka ze ŠD rozhoduje ředitelka školy. Toto krajní opatření je možné, pokud významným projevem porušuje kázeň a pořádek, případně ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD, v případě opakovaného nevyzvednutí žáka do konce pracovní doby ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů. Rozhodnutí o vyloučení žáka musí být předem projednáno se zákonnými zástupci.

10. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK ŠD

Prostory určené pro vykonávání zájmové činnosti vyhovují hygienickým požadavkům vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č.410/2005 Sb. Nábytek odpovídá velikostí i typem vzrůstu dětí. Je dobře omyvatelný, lehce přístupný. Podlahové krytiny jsou dobře udržovatelné, snadno čistitelné.

Z důvodu bezpečnosti dětí jsou podlahy částečně pokryty kobercem (úrazy spojené s uklouznutím). Místnosti jsou dobře prosvětlené a poskytují možnost k péči o zeleň (květiny, rostliny, které si děti mohou přinést z domovů).

Co žák do školní družiny potřebuje:

Přezůvky, sportovní obuv, převlečení na pobyt venku (vše v označené tašce či pytlíku umístěném na určeném místě v šatnách). Za poškozené a ušpiněné oblečení si nese žák odpovědnost sám.

Činnosti, které vyžadují větší prostor, náročnější přípravu a organizaci, se konají se svolením ředitelky v prostorách školy (chodby, třídy), např. - sportovní soutěže

- výtvarné činnosti
- dramatická výchova
- karnevaly, besídky, výstavy

V místnosti je umyvadlo a krabičky s jednorázovými papírovými kapesníky. Estetická kritéria jsou splňována formou mobilních výzdob pracemi žáků za pomoci vychovatelky. Tímto způsobem je dobře podněcována tvořivost, inspirace, fantazijní myšlení a pracovitost žáků. ŠD se podílí na výzdobě interiéru školy a vitrín v obci k tomu určených. Žáci jsou vedeni k samostatnému udržování her, hraček a jiného vybavení, které odpovídá zájmům a potřebám účastníků zájmových činností. Dokazují tím své pracovní schopnosti, trpělivost, píli a vzájemnou spolupráci. ŠD pro své potřeby využívá rovněž pomůcky z tělocvičny, třídy a školní knihovny. Vychovatelka využívá pro svoji práci a tvorbu i kopírovacího přístroje.

Pitný režim

Vedoucí kuchařky připravují podle potřeby nápoje ze zdrojů ŠJ. Mnoho jedinců má také ve ŠD svou vlastní lahev s nápojem. Žáci se podle svých potřeb sami obslouží - vždy s vědomím vychovatelky a prvopočátečním poučením o bezpečnosti při této činnosti. Realizace pitného režimu většinou probíhá společně mezi jednotlivými zájmovými činnostmi, aby nedošlo k jejich narušení.

11. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Osobnost a poslání vychovatelky, její role v procesu zájmového vzdělávání:

Profesionální průběh zájmového vzdělávání ŠD zajišťuje vychovatelka Magda Pobucká (studium na SPgŠ, obor předškolní a mimoškolní pedagogika, ukončeno maturitou v r. 2007). Vychovatelka stále usiluje o další zdokonalování formou sebevzdělávání (samostudiem, četbou odborné a naučné literatury, účastí na seminářích, konzultací a komunikací s kolegyněmi v oboru, využitím internetu, médií, zájmem o poznání osobnosti dítěte i své vlastní). Snaží se o vysokou míru pedagogického taktu v chování a jednání, optimismu, o vytváření a vřelý projev k účastníkům činností ŠD, žákům školy. Usiluje o vytváření příznivého, přátelského, sociálního prostředí, efektivně jedná a reaguje na podněty spojené se zájmovou činností a vzděláváním, řídí širokou škálu různých zájmových aktivit. Svými organizačními schopnostmi navazuje a motivuje široké spektrum rekreačních a zájmových činností, kterými vzbuzuje zájem o činnost, podporuje samostatnost, sebevědomí, trpělivost, pracovitost, rozvoj kladných sociálních vztahů, rozvíjí talent, nadání, schopnost prosadit se u všech účastníků činnosti.

V případě onemocnění učitele je vychovatelka schopna zajistit potřebné suplování. Vychovatelka úzce spolupracuje s učiteli a vede žáky ke vztahu k obci. Ve vztahu k rodičům se snaží vystupovat jako partner při výchově, snaží se maximálně vycházet vstříc všem potřebám a přáním rodičů i dětí, vytváří důvěrné prostředí a navazuje osobní vztah s každým jednotlivcem. Prostory a náplň činnosti proto dotváří tak, aby vše bylo příjemné pro všechny a vedlo k přátelské atmosféře, zároveň k velmi podnětnému, zajímavému a obsahově bohatému prostředí. Nezbytný je individuální přístup vychovatelky, zejména u těch, kteří se obtížně začleňují do kolektivu. Denní součástí práce vychovatelky je tvořivá improvizace – pružné reagování na okamžitou situaci a potřeby žáků. Vychovatelka usiluje o správnou motivaci, vzbuzování zájmu o nabízenou činnost, rozvíjí pozitivní stránky osobnosti dítěte. Důležitá je rovněž také vysoká míra empatie. V otázkách spolupráce s rodiči a jinými subjekty - rodiče se kdykoliv mohou na vychovatelku obrátit s vlastními problémy, které se týkají jejich dětí. Společně pak hledají přijatelná řešení. Vítána je i aktivní pomoc rodičů při organizaci akcí ŠD. Zákonní zástupci mají právo se vyjadřovat k zájmovému vzdělávání a mají právo na informace o všech činnostech ŠD. Velkou snahou i nadále zůstává rozšíření a prohlubování spolupráce s místními organizacemi.

12. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Výše úplaty pro jednoho účastníka je 100,- Kč měsíčně. Částku vybírá pokladní nebo převodem na účet školy. Peníze jsou využity na režii školy. Bližší informace jsou uvedeny v dokumentu: Vnitřní směrnice ZŠ. O případném snížení měsíční úplaty rozhoduje ředitelka ZŠ na základě žádosti rodičů sociálně oslabené rodiny.

Pokud se žák neúčastní činností zájmového vzdělávání z důvodu dlouhodobé nemoci či jiné nepřerušované absence, je mu úplata snížena na polovinu částky (Vnitřní směrnice školy).

Prostředky finanční

- ze státního rozpočtu školy
- příspěvky zřizovatele školy

Strategický cíl - sběrová akceptovatelnost
sponzorský dar

13. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Na školní řád ZŠ navazuje vnitřní řád ŠD, který stanovuje pravidla o podmínkách bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Dokumenty jsou vyvěšeny ve škole i ŠD na dobře viditelném místě (+ minimální preventivní program).

Žáci jsou řádně poučeni o bezpečnosti při práci, bezpečnosti chování a o ochraně zdraví na začátku školního roku a před každou aktivitou.

Ve ŠD při zájmovém vzdělávání je zajištěno:

- vhodná struktura a skladba zaměstnání s ohledem na věkovou zralost
- důslednost a kontrola vhodné obuvi (přezůvky, sportovní boty) a oděvu (pracovní, sportovní)
- přizpůsobení činností počasí
- stravovací a pitný režim (dle potřeb a věku)
- vhodné prostory (osvětlení, teplo, vlhkost, velikost pracovního prostoru, čistota, větrání)
- výrazné označení nebezpečných předmětů (schodiště, rohy, hrany)
- dostupnost prostředků první pomoci, kontakty na lékaře, hasiče, policii
- schopnost vychovatelky a pedag. prac. poskytnout první pomoc, předávat zkušenosti
- kvalitní dozor
- ochrana před šikanou a jinými patologickými jevy (toxikomanie), ochrana zdraví

Každé poučení o bezpečnosti práce a ochraně zdraví je zaevidováno v PVVP.

DESÍTKA základních cílů vytýčených v rámci pedagogického procesu u svěřených žáků ŠD:

1. Vést žáky ke smysluplnému, přitom radostnému využití volnočasových aktivit, odstranit pojem NUDA, přidat hravost a soutěživost.
2. Uplatňovat individuální přístup ke každému jednotlivci, sledovat jeho zájmy a prohlubovat je o různé činnosti vedoucí k jeho rozvoji.
3. Stanovit a dodržovat základní pravidla společenského soužití uvnitř kolektivu i mimo něj, rozvíjet vědomí ve vlastní schopnosti.
4. Dbát na rozvíjení hodnot – přátelství, vzájemná pomoc, důvěra a sebedůvěra, kladné citové vztahy, sebehodnocení, zdravá sebekritika.
5. Naučit žáky úctě k hodnotám, ostatním lidem a jejich práci, k nemocným a starým, k tělesně postiženým, ke vzájemné ohleduplnosti, vážit si a respektovat všechny dospělé kolem sebe, kteří se podílejí na jejich výchově.
Prohlubovat intelektové, osobnostní, sebeobslužné, pracovní a pohybové schopnosti, vést k pořádku a čistotě, úklidu pracovního i hracího prostoru, vypudit ze slovníku – to není moje, to já jsem neudělal, to mě nezajímá, ať to udělá druhý, mně se nechce, mně je to jedno.
6. Podporovat čestnou hru ve smyslu fair-play, nepodvádět, nesimulovat, nepředvádět se, neponižovat a nezesměšňovat spoluhráče i soupeře, uznat chybu, omluvit se a přiznat případnou porážku, poděkovat za výpomoc.
7. Spolupracovat v dětském kolektivu, pomáhat mladším a slabším, nabídnout pomocnou ruku, nelhat ani si nepřivlastňovat věci či úspěchy, které patří jiným nebo celé skupině, nestydět se za vlastní nedostatky a umět poprosit o radu, poděkovat za ni a řídit se jí.
8. Zapojovat se do nácviků programů pro veřejnost a ochotně v nich uplatnit svůj talent, umět prosadit i vlastní nápad, rád reprezentovat svou školu při různých soutěžích, závodech a vystoupeních, dbát na ukázněnost, dodržovat bezpečnost a řídit se pokyny svých vedoucích.
10. Respektovat a dodržovat školní řád i vnitřní řád školní družiny, autoritu pedagogického sboru.

Evaluace probíhá v souladu s RVP pro ŠD a vnitřním řádem ŠD – výroční zpráva.

V Lesnici, dne 31. srpna 2022

Zpracovala: Magda Pobucká – vychovatelka ŠD

Podpis ředitelky ZŠ:

